

پیام صلح و اقتدار در دریا

نیروی دریایی راهبردی ارتش چگونه از منافع ایران در دریاها حفاظت و مراقبت می کند؟

۱۹۹۸

از تحریم تا خودکفایی

مشاور وزیر دفاع: به شرط وجود تقاضا برای ساخت ناوشکن، قادریم در بازه‌ی ۳ ساله و در هر سال بعد از این بازه، ۵ ناوشکن مشابه دنا را با بالاترین استاندارد‌ها بسازیم

۲۰

همیشه یک سیاستی

■ سمنشنبه ۲۳ خرداد ۱۴۰۲ ■ ۲۴ ذی‌القعدة ۱۴۴۴ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۷۹۸

عکس: هوشیاری/محمد علیان یازاد

از جایگزین ناو هواپیمابر تا زیردریایی سنگین

جانشین عملیات نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگو با همشهری از تحولات چشمگیر این نیرو تا یک سال آینده خبر می‌دهد

گزارش

حمیدرضا یوجاریان

خبرنگار

نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی

چرا فرمانده کل قوا نیروی دریایی را راهبردی نامیدند؟

۱۴مهرماه ۱۳۸۸ فرمانده معظم کل قوا لقب راهبردی را به نیروی دریایی اعطا فرمودند. بعد از اعطای این لقب از سوی فرمانده معظم کل قوا، باید به اندازه بزرگی این مطلب کار می‌کردیم و خود را توسعه می‌دادیم. نخستین گام برای تحقق این هدف این بود که راهبردی فکر کنیم. در این راستا، تأمین برخی سخت‌افزارها و نرم‌افزارها را برای توسعه نیروی دریایی و عمق‌دادن به آن طراحی و اجرا کردیم و پروژه موج را که شامل ساخت ناوشکن‌های با وزن ۱۲۰۰ تن بود، شروع کردیم و این ناوشکن‌های تمام ایرانی را در شمال و جنوب کشور به آب انداختیم و اینگونه به فرمان معظم‌له پاسخ دادیم.

در باره روسی یا چینی بودن تجهیزات ات نیروی دریایی

هرگز چیزی را از ابتدا اختراع نمی‌کنیم چراکه اولاً ممکن استت با این کار به بیراهه برویم، دوم اینکه این اقدام هزینه‌سنگینی برای کشور در پی دارد. بنابراین از تجربه کشور‌های دیگر در تجهیزات و سازه‌ها هرگز مشابهتی میان آنچه اکنون مهندسان و مخترعان ما در حال ساخت آن هستند با نمونه‌های مشابه خارجی وجود ندارد. این تجهیزات کاملاً ایرانی و برای استفاده کاربران ایرانی طراحی و ساخته شده است.

چرا اقتدار در دریا مهم است؟

برای پاسخ به این سؤال باید به روزهای نخست آغاز جنگ تحمیلی توجه کنیم. بسیاری از بنادر ایران که امروز کالا در آن جابه‌جا می‌شوند، ساخته نشده بودند. شریان اقتصادی دریایی ما از بندر امام خمینی (ره) که نزدیک به عراق بود منام مورد حمله قرار می‌گرفت. نیروی دریایی در جنگ تحمیلی با انجام ۱۰ هزار عملیات مانع تعرض نیروهای یعنی به کشتی‌های ایران شد. یکی از دلایل اهمیت حضور ما در یا همین است. سال ۱۳۸۸ هنگامی که کشتی تجاری ما در خلیج عدن روده شد، کارکرد امنیتی نیروی دریایی مورد توجه قرار گرفت. حضور ما در این محدوده منجر به حفاظت از منافع اقتصادی کشور شد.

چرا با ترکیه و پاکستان رزمایش برگزار نمی‌کنیم؟

قسمت دریایی ترکیه از ایران بسیار دور است و برگزار ی رزمایش مشترک میان دو کشور اقدام مقرون به‌صرفه‌ای نیست. حضور ترکیه در آب‌های سرزمینی دو کشور کار سختی است. اما با پاکستان در گذشته رزمایش‌های «پری‌پاک» را برگزار کرده‌ایم که عمدتاً رزمایش‌های امداد و نجات بود. سالانه نیز رزمایش‌هایی از این دست با عمان برگزار می‌کنیم که سالانه یکبار فرماندهی با ما و یکبار با عمان است. بازدیدهای دوطرفه میان ایران و هند، ایران و پاکستان، ایران و عمان و کشور‌های دیگر نیز به شکل متوالی صورت می‌گیرد تا تبادل تجربه در این حوزه‌ها انجام شود.

ایده ساخت زیردریایی چگونه شکل گرفت؟

ارتش همواره در فکر این بود که نیروی دریایی را به تجهیزات زیرسطحی مجهز کند. این کار از سال ۱۳۷۱ تا سال ۱۳۷۵ با خرید ۳ زیردریایی انجام شد. با ورود این زیردریایی‌ها، فرهنگ و علم استفاده از آن نیز وارد نیروی دریایی شد. در این سال‌ها با همفکری صنایع اقداماتی برای ساخت زیردریایی آغاز شد. قدم‌های اولیه با طراحی یگان‌های کوچک زیرسطحی از جمله نهنگ برداشته شد. بعد از آن غدیر را ساختیم. با برطرف کردن اشکالات کارمان، فاتح ساخته شد و قابلیت‌هایی مانند دریامانی بیشتر، سلاح‌های بهتر و قدرت بالاتر دارد. با عبور از چنین مسیری از یک واردکننده به سازنده زیردریایی تبدیل شدیم.

طراحی زیر سطحی‌های سنگین برای شلیک موشک

شلیک موشک از یگان زیر سطحی فناوری خاصی می‌خواهد. سرعت عمل و برد بیشتر نسبت به اژدر از جمله مزیت‌های دارا بودن زیر سطحی‌هایی با قابلیت شلیک موشک است. خوشبختانه اکنون به توانمندی شلیک موشک کروز از چند متر زیر آب برای زدن هدفی در صدها کیلومتر دور تر از مبدأ شلیک‌کننده موشک رسیده‌ایم. اکنون تمام یگان‌های زیر سطحی ما این توانمندی را دارند که از موشک‌های کروز بهره‌مند شوند و شلیک انجام دهند چراکه به گونه‌ای سازه‌های زیر سطحی‌ها ساخته شده‌اند که این قابلیت را داشته باشند. در مرحله بعد، طراحی برای ساخت زیر سطحی‌های سنگین تر در دستور کار قرار گرفته است تا بتوانند موشک‌های بالستیک نیز شلیک کنند.

دست برتر ایران در حوزه دریا

در خلیج فارس کشوری زیردریایی ندارد و تنها کشور منطقه ما هستیم که زیردریایی دارد. ترکیه و پاکستان در منطقه غرب آسیا زیردریایی دارند اما این کشورها توانایی ساخت زیردریایی ندارند. از نظر تعداد زیردریایی، تعداد ما بالاتر است. الان ما تجربه ۳۰ ساله در ساخت زیردریایی داریم که سبب شده است طراحی زیردریایی‌های ما با نمونه‌های غربی آن متفاوت باشد. اکنون نیروی دریایی به انواع زیردریایی‌های سنگین، نیمه‌سنگین و سبک و نیز زیردریایی‌های مرطوب مجهز شده است. اقداماتی نیز برای ساخت زیردریایی‌های سنگین تر انجام شده است که قابلیت دریامانی بالاتر و حجم آتش بیشتر دارند.

لاوان دست بلند نظام است

ناوگروه ۸۶ در اقیانوس آرام و با رعایت پروتکل‌های بین‌المللی پهباده به آسمان فرستاد. هر اندازه که بتوانیم سطح پروازی پهبادهای خودمان را افزایش دهیم، این موضوع سبب بلند شدن دست نظام خواهد شد. اما، این بلندی نه برای تهدید بلکه برای تضمین امنیت، صلح و آرامش منطقه است. با توجه به اینکه هم قادریم پهباد را خودمان بسازیم و هم قادریم شناورهای بزرگ و تناژ بالا بسازیم و ایستگاه‌های کنترلی را هم خودمان می‌سازیم، پس چرا ناوگروه پهبادبر نداشته باشیم؟ مطابق دستور سلسله فرماندهی نیروی دریایی به سمت این رتبه که ناوگروه پهبادبر بسازیم. اکنون نودستیم هستیم و قادریم به سرعت ناوگروه داشته باشیم. همچنین الان آفرود شناور پهبادبر داریم.

نکته

بازوی

فراسرزمینی ایران

روزنامه عبری زبان معاریو: کشتی‌های ایرانی در حال آزمایش و پایش میزان توانمندی دریایی ایران در فاصله‌هایی دور از سواحل کشورشان هستند. زیرا ایران می‌خواهد تسوان خود را به رخ جهان‌نشان به‌ویژه آمریکا و اسرائیل بگشاند و نشان داده است که هر اسسی از تحریم‌های اعمال شده از سوی دونالد ترامپ، رئیس جمهور سابق آمریکا علیه خود ندارد. در واقع کشتی‌های ایرانی سعی دارند تا گشتی دور دنیا زده و ثابت کنند که توانمندی و بازوهای فراسرزمینی دوربردی در اختیار دارند. از سوی دیگر روند صدور نفت ایران طی ماه‌های اخیر شتاب بیشتری به خود گرفته است و محموله‌های بیشتری را به چین، سوریه و ونزوئلا صادر کرده است.

■ ■ ■

کشور ابرقدرت دریایی

دریاسالار نیکو لای یومنوف، فرمانده نیروی دریایی روسیه: برای ایران، روسیه: برای ایران، با ناخدا محمد گلپایزگیر، مدیر طرح‌های عملیاتی این نیرو درباره تجهیزات و ماموریت‌هایی که در حال انجام است، به گفت‌وگو نشستند.

■ ■ ■

نگاه رهبری

رهنمودهایی برای اقدامات آینده

فرمانده معظم کل قوا با اشراف کامل بر توانمندی نیروهای مسلح، حضور ایران در آب‌های بین‌المللی را یکی از راهبردهای مؤثر در تأمین منافع جمهوری اسلامی ایران در دریاها دانستند و با تأکید بر افزایش توان علمی، رزمی و دفاعی نیروی دریایی در بخش‌های مختلف، با رهنمودهایی فرماندهان این نیرو، پرسنل نظامی و کارکنان آن را مورد تقد قرار دادند. در ادامه بخش‌هایی از فرازهای سخنان معظم‌له را درباره نیروی دریایی خواهید خواند.

۲۴ آذرماه
۱۳۶۹

لژوم افزایش توان دریایی اگر به اوضاع نظامی و به جغرافیای منطقه نگاهی بیندازیم، خیلی زود می‌توانیم تشخیص بدهیم که نیروهای مسلح جمهوری اسلامی باید توانایی دریایی خود را ارتقا و افزایش دهند. کسی نگوید که ابزارهای دشمنان و تهدیدکنندگان، از ما پیشرفت‌افته‌تر است؛ زیرا پاسخ این سخن آن است که ما در مقابل، ایمان، عزم و ایستادگی مان از همه کسانی که با ما روبه‌رو هستند، بیشتر است و این، تعیین‌کننده است. این، آن چیزی است که حرف آخر را در درگیری‌ها می‌زند. ما این را داریم و حفظ می‌کنیم. البته توانایی را هم تا آنجا که در قدرت و توان ماست، پر حجم و باکیفیت می‌کنیم. این، تکلیف ماست.

۱۲ دی‌ماه
۱۳۷۰

استقلال نیروی دریایی به برکت انقلاب اسلامی این منطقه مانند بعضی از مناطق دیگر خلیج فارس، روزگاری محل قدرت‌نمایی اشغالگران و قدرت‌طلبانی بود که حیثیت و استقلال و ارزش ملت‌ها برای آنها هیچ اهمیتی نداشت. تاریخ شاهد بوده است که در همین بوشهر، قوای انگلیسی برای فشار بر دولت وقت آن روز ایران پیاده شدند و این ساحل پربرکت و حساس از لحاظ سوق‌الجیشی را در اختیار گرفتند. این روال متأسفانه با شکل‌های گوناگون – و اگر چه نه به‌صورت مستقیم در همه احوال – در طول سالیان دراز در این مناطق جریان داشته است. امروز شما آن نیروهای ساحل‌نشین و حافظ امنیت این سواحل هستید که مستقل و به اتکای نیروهای زمینی خود و به اتکای پشتیبانی ملت خود و نه به اتکای هیچ قدرت دیگر، در این منطقه مشغول خدمتگزاری هستید. در گذشته‌های نزدیک، یعنی پیش از پیروزی انقلاب هم حتی به این شکل سابقه نداشته است. این استقلال را، این به‌خود نگریستن یک انسان سرافراز را که به برکت انقلاب اسلامی و عزت اسلامی در تک‌تک شما احساس می‌شود، قدر بدانید.

۱۴مهرماه
۱۳۸۸

اقتداری که برای برخی تهدید است اقتدار ملی عظیم جمهوری اسلامی برای هیچ‌کس تهدید نیست. برای همسایگان تهدید نیست؛ این یک فرصت است. بله، برای زورگویان عالم تهدید است، برای سیطره‌جویان عالم و مداخله‌گران در کار ملت‌ها تهدید است، برای کسانی که یک روز از منابع عظیم طبیعی و انسانی این ملت بیشترین سوا استفاده را کردند و لگد به حیثیت و شخصیت این ملت زدند و هنوز در آرزوی بازگشت آن روزهای بازنگشتنی هستند، تهدید است، اما برای ملت‌ها تهدید نیست. رزمایش‌های ما تهدید نیست، موشک‌های ما تهدید نیست، هواپیما می‌سازیم، ناو می‌سازیم، جوانان برومندی مثل شما به میدان می‌آوریم؛ هیچ کدام از اینها تهدید نیست. این، نشان‌دهنده آن است که یک ملت می‌تواند ببالد، آن وقتی که به‌خود اعتماد داشته باشد و به خدای خود توکل کند و دل را از ایمان سرشار کند. این، مشوق ملت‌های دیگر است. ملت‌های دیگر بدانند و ببینند که اگر عزت می‌خواهند، این عزت پیش آمریکا نیست، در وابستگی به قدرت‌ها نیست، در خرج کردن و پول دادن به کیسه سازندگان تسلیحاتی دنیا و در یوزگی تسلیحات آنها نیست، در جوشش از درون، در اعتماد به نفس ملی، در توکل به خدا و پیشرفت در اینهاست.

۱۴مهرماه
۱۳۸۸

راهبردی بودن نیروی دریایی در کشور بسیاری از نقاط عالم و در کشور ما یک نیروی راهبردی است؛ به چشم یک نیروی راهبردی به نیروی دریایی باید نگریسته شود. سواحل جنوب‌شرقی کشور که در اختیار نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران است، مناطق بسیار مهمی است و ظرفیت‌های بسیار خوبی برای پیشرفت است؛ به آنجاها اهتمام کنید و اهمیت بدهید. دریانوردی‌ها را که امروز جمدل‌های شکر پیشرفته‌ای نسبت به گذشته گرفته است، ادامه بدهید، به زیرسطحی‌ها اهمیت بدهید و توجه کنید، امکانات و تجهیزات پدافندی شناورهای سطحی را در همه‌جا، به‌خصوص در دریاهای جنوب مورد توجه قرار بدهید.